

(185. 5.)

VERSLAG.

Vele leden merkten op, dat bij de stukken betreffende dit wetsontwerp een kaartje wordt gemist, gelijk bij wetsontwerpen tot onteigening vrijwel zonder uitzondering aan de leden wordt toegezonden. Zij hoopten, dat bij wederom voorkomende gelegenheid van dit gewaardeerde gebruik niet opnieuw zal worden afgeweken. Dat eene schetskaart ter griffie werd gedeponneerd achtte men niet voldoende.

Voorts was sommigen leden de toelichting al te beknopt. Ten aanzien van tal van punten verkeerden zij dientengevolge in het onzekere.

Zoo wenschten zij te worden ingelicht omtrent den afstand tusschen Assen en het aan te leggen oefeningsterrein. Gaarne ontvingen zij de verzekering, dat de troepen zonder bezwaar van de kazerne naar het terrein en terug kunnen marcheerden, ook al wordt op het terrein eene inspannende oefening gehouden.

Ook zou men wenschen te vernemen op hoeveel de Minister de kosten van verkrijging en inrichting van het terrein raamt. Daarnevens stelde men prijs op eene nauwkeurige opgave van de grootte van het terrein. Is het van zoodanige uitgestrektheid, dat het voor schietoefeningen steeds voldoende ruimte biedt en voor oefeningen op meer uitgebreide schaal zich niet de behoefte aan een grooter terrein zal doen gevoelen?

Is het terrein voldoende droog? Men herinnerde hierbij aan den toestand van den Harskamp, waar het oefeningsterrein ten gevolge van de bodemgesteldheid te wenschen overlaat.

Eindelijk vroeg men, waar het garnizoen van Assen thans zijne oefeningen houdt.

Eenige leden betwijfelden of het thans het juiste oogenblik is deze aangelegenheid tot oplossing te brengen. De mogelijkheid was niet uitgesloten, dat de ervaring, in den oorlog opgedaan, uitwijst, dat aan oefeningsterreinen geheel andere eischen moeten worden gesteld dan die, waaraan het hierbedoelde terrein voldoet.

Andere leden, die tegen het wetsontwerp geen bezwaar hadden, betuigden hunne ingenomenheid met de verandering, welke, naar aanleiding van ingekomen bezwaren, in het te onteigenen terrein was gebracht. Waren daarin begrepen gebleven de terreinen, welke grenzen aan de oude esch — waaronder in Drenthe het bouwland rondom een dorp wordt verstaan — dan zouden de kosten der onteigening belangrijk zijn verhoogd, terwijl daartegenover geen evenredig voordeel stond. Immers die terreinen zijn voor het houden van oefeningen ongeschikt. Bovendien ware het voor de bevolking een groot ongerief deze terreinen te moeten afstaan.

De Commissie van Rapporteurs, vertrouwend dat de Regeering bereid zal zijn de gevraagde inlichtingen alsnog schriftelijk te verstrekken, is van oordeel, dat de mondelinge behandeling van het wetsontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld den 21sten December 1915.

VISSER VAN IJZENDOORN.

LIMBURG.

DE JONG.

RINK.

BEUMER.

(185. 6.)

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG.

(Ingezonden bij brief van 24 December 1915.)

Met den kenbaar gemaakten wensch om bij weder voorkomende gelegenheid aan de stukken betreffende een wetsontwerp als het onderwerpelijke een kaartje toe te voegen, zal in den vervolge rekening worden gehouden.

Als antwoord op de gevraagde inlichtingen moge het volgende dienen.

Zooals uit de ter griffie in duplo gedeponneerde schetskaart kan worden afgeleid, is de afstand van Assen tot het oefeningsterrein ongeveer een uur gaans. Zonder bezwaar kunnen de troepen dan ook van de kazerne naar het oefeningsterrein en terug marcheerden, ook al wordt aldaar eene inspannende oefening gehouden.

Hoewel uit den aard der zaak de kosten, aan den aankoop van het terrein verbonden, bezwaarlijk nauwkeurig zijn te ramen, kan worden medegedeeld, dat die kosten, met inbegrip van die voor de inrichting, naar raming de som van f 50 000 niet zullen overschrijden.

Het te onteigenen terrein is ongeveer 370 H.A. groot, zoodat het voldoende ruimte biedt voor oefeningen op meer uitgebreide schaal.

Voor het houden van schietoefeningen is dit terrein niet bestemd.

Met uitzondering van een klein gedeelte aan de noordzijde is het terrein het geheele jaar zeer goed begaanbaar en voldoende droog.

Thans houdt het garnizoen Assen zijne oefeningen voor zoover zulks mogelijk is, op het schiet- en oefeningsterrein bij Witten en voorts — wanneer dit wordt toegestaan — op particuliere terreinen.

Waar op bovengenoemd schietterrein in normale tijden bijna dagelijks schiet oefeningen worden gehouden, is aldaar de gelegenheid tot het houden van oefeningen op eenigszins uitgebreide schaal zeer gering. Bovendien is dit terrein een gedeelte van de wintermaanden drassig.

Voorts is de behoefte aan het onderwerpelijke oefeningsterrein meer op den voorgrond getreden in verband met het voornemen, het garnizoen te Assen uit te breiden met eene afdeling veld-artillerie.

Het wordt met het oog op de steeds voortgaande in-cultuurbrenging van woeste gronden niet gewenscht geacht de onderwerpelijke onteigening uit te stellen. Welke de ervaring van den oorlog ook moge zijn, de behoefte aan oefeningsterreinen als de hierbedoelde zal zich steeds doen gevoelen.

Het was ondergeteekende aangenaam de aan het slot van het Verslag door andere leden betuigde instemming met de in de begrenzing aangebrachte wijziging te vernemen.

De Minister van Oorlog,

J. BOSBOOM.